

Danielle Steel

Vriendschap

Als je elkaars eenzaamheid herkent

vertaald door Jet Matla

band 1

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

De tocht met de jeep door Angola, in het zuidwesten van Afrika, van het kleine dorp Luena naar Malanje gevolgd door een treinreis naar de hoofdstad Luanda, had zeven uur gekost. De rit vanuit Luena was lang en inspannend vanwege de niet-ontplofte landmijnen in dit gebied; om die te omzeilen tijdens het rijden was uiterste oplettendheid geboden. Na veertig jaar vol conflicten en burgeroorlogen lag het land nog steeds in puin. Het had grote behoefte aan alle hulp van buitenaf en dat was dan ook de reden dat Ginny Carter daar een tijd had gewerkt, via SOS Human Rights. SOS-HR was een particuliere organisatie met het hoofdkantoor in New York, die medewerkers op het gebied van de mensenrechten de hele wereld over stuurde. De toegewezen opdrachten duurden meestal twee à drie maanden op welke locatie dan ook. Ginny werd uitgezonden als lid van een ondersteuningsteam en legde zich toe op kwesties waar mensenrechten geschonden werden of afwezig waren. Meestal stond ze vrouwen en kinderen bij, maar ze hielp ook mee om vluchtelingen de meest noodzakelijke hulp te bieden bij proble-

men zoals gebrek aan voedsel, water, medicijnen of onderdak. Regelmatig werd ze betrokken in juridische zaken; dan bezocht ze vrouwen in gevangenschap, ging in gesprek met advocaten en probeerde een eerlijke rechtspraak voor vrouwen te regelen. SOS-HR zorgde goed voor haar medewerkers en was een verantwoordelijke organisatie, maar het werk was toch zo nu en dan erg gevaarlijk. Ginny had een grondige training gehad voor ze haar het veld in hadden gestuurd, en wist dan ook alles van het graven van greppels en waterzuivering tot uitgebreide eerste hulp, maar niets had haar kunnen voorbereiden op wat ze sindsdien had meegemaakt. Vanaf haar eerste werkdag bij SOS-HR had ze veel geleerd over de wreedheid van de mens jegens zijn soortgenoten en de hopeloze toestand van de bevolking in onderontwikkelde landen en nieuwe staten.

Eenmaal door de douane van JFK Airport was Ginny zevenentwintig uur onderweg geweest, na de vlucht van Luanda naar Londen, de tussenstop van vier uur op Heathrow en de vlucht naar New York. Ze was gekleed in jeans, stevige bergschoenen en een zware legerparka; toen ze wakker werd vlak voor het toestel landde, had ze haar blonde haar losjes

met een elastiekje in een paardenstaart gebonden. Het was 22 december en ze was vanaf augustus in Afrika geweest – vier maanden, wat langer was dan normaal. Ze had gehoopt om in december al weer ver weg aan een volgende opdracht bezig te zijn, maar haar aflossing in Angola was niet op tijd gekomen. Ginny probeerde New York altijd te mijden in deze tijd van het jaar, maar nu ging ze dus toch een eenzame kerst in de stad tegemoet.

Ze had naar L.A. kunnen doorreizen om de kerstdagen bij haar vader en zus door te brengen, maar dat klonk nog erger. Ze was bijna drie jaar geleden uit L.A. vertrokken en had geen enkele behoefte om terug te keren naar de stad waar ze was opgegroeid. Sinds ze L.A. had verlaten had ze als een nomade geleefd, zoals ze het zelf uitdrukte, met haar werk voor SOS-HR. Ze hield van het werk en van het feit dat het dag en nacht in beslag nam, waardoor ze geen tijd kreeg om over haar eigen leven na te denken. Zelfs in haar stoutste dromen had ze zich niet kunnen voorstellen dat ze ooit zou wonen en werken in die landen waarmee ze nu zo vertrouwd was. Ze had vroedvrouwen geholpen met de geboorte van baby's, of het in haar eentje gedaan als er niemand anders in de

buurt was. Ze had stervende kinderen in haar armen gehouden en hun moeders getroost, en voor weeskinderen gezorgd in vluchtelingenkampen. Ze was in door oorlog verscheurde gebieden geweest, had twee burgeroorlogen en een revolutie overleefd en had groot leed, armoede en vernietiging gezien, die ze anders nooit van haar leven zou hebben meegemaakt. Het plaatste de problemen in haar eigen leven in een totaal ander daglicht. SOS-HR was haar dankbaar voor haar bereidheid om naar gebieden te reizen waar de situatie het nijpendst was, hoe troosteloos en gevaarlijk het daar ook was. Hoe ruiger de omstandigheden en hoe zwaarder het werk, hoe liever Ginny het had.

Ze had geen boodschap aan de gevaren die ze zelf liep. Ze was zelfs drie weken in Afghanistan van de radar verdwenen en het hoofdkantoor had aangenomen dat ze was omgekomen. Haar familie in L.A. stond doodsangsten uit, maar ze was verzwakt en ziek weer bij het kamp opgedoken, nadat ze met zware koorts bij een lokaal gezin was opgevangen en verzorgd. Ze leek de allerergste plekken die SOS-HR in het bestand had te verwelkomen; het kantoor kon altijd op haar rekenen om naar de gevaarlijkste gebieden te gaan en het daar

ook vol te houden. Zo was ze in Afghanistan, Pakistan en verschillende delen van Afrika geweest. Haar rapporten waren nauwkeurig, inzichtelijk en zeer bruikbaar en ze had tweemaal een presentatie gegeven voor de leden van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties in Genève. Ze maakte indruk met haar lezingen, die aangrijpend en vol mededogen vertelden over de benarde omstandigheden van degenen die ze hielp.

Doodmoe van het reizen landde ze in New York. Het had haar verdriet gedaan de vrouwen en kinderen voor wie ze gezorgd had in een vluchtelingenkamp in Luena achter te laten. De mensenrechtenmedewerkers hadden hun best gedaan hen naar een betere plek te verhuizen, ondanks het web van regels en voorschriften dat het hun altijd weer moeilijk maakte hun missie te vervullen. Ze had graag nog zes maanden of een jaar willen blijven. Op elke bestemming bleven ze echter maar drie maanden en dat leek altijd weer te kort – ze waren dan net gewend geraakt aan de omstandigheden waarin ze hun werk moesten doen. Het was hun taak om niet alleen de plaatselijke toestand nauwkeurig te beschrijven, maar ook om die te verbeteren. Ze deden wat ze konden

in de tijd dat ze er waren, maar meestal was het maar een druppel op een gloeiende plaat. Overal ter wereld waren zoveel wanhopige mensen en zoveel vrouwen en kinderen verkeerden in een diep trieste toestand.

Toch was Ginny in staat om vreugde te scheppen in wat ze deed en kon ze niet wachten om te vertrekken naar haar volgende opdracht. Ze wilde zo min mogelijk tijd in New York doorbrengen en ze zag als een berg tegen de feestdagen op. Liever had ze zich tijdens die dagen kapotgewerkt op een plek waar Kerstmis niet bestond, want hetzelfde gold sinds drie jaar ook voor haar. Het was echt pech dat haar verlof drie dagen voor Kerstmis in New York zou beginnen, voor haar de zwaarste tijd van het jaar. Zodra ze terug was in haar appartement kroop ze het liefst meteen in bed, om pas weer wakker worden als het allemaal voorbij was. Kerstmis en oudjaar betekenden een kwelling voor haar.

Ze had niets aan te geven bij de douane, op een paar houtsnijwerkjes na die kinderen in het vluchtelingenkamp voor haar hadden gemaakt. Haar kostbaarheden bestonden uit de herinneringen die ze overal met zich meedroeg, herinneringen aan mensen die ze tijdens haar

leven was tegengekomen. Ze had geen enkele interesse in tastbare bezittingen, en alles wat ze nodig had op haar reizen zat in een have-loos koffertje en de rugzak om haar schouders. Om in een spiegel te kijken had ze nooit tijd en ook dat kon haar niets schelen. Haar grootste luxe was het nemen van een hete douche als de mogelijkheid zich voordeed; de rest van de tijd nam ze koude douches, met zeep die ze zelf had meegebracht. Haar jeans, sweatshirts en T-shirts waren schoon maar nooit gestreken. Het was genoeg dat ze draagbare kleren had, wat al meer was dan de meeste mensen voor wie ze zorgde konden zeggen, en ze gaf dan ook vaak kleding weg aan hen die het meer nodig hadden. Op een hoorzitting van de Senaat na waar ze een gloedvolle speech had gehouden, had ze in geen drie jaar een jurk, hoge hakken of make-up gedragen. En wanneer ze haar presentaties gaf aan de Verenigde Naties of een mensenrechtencomité, deed ze dat in een oude zwarte broek, een sweater en makkelijke schoenen. Het ging er namelijk om wat ze te zeggen had; iedereen moest horen over de gruwelijkheden die ze dagelijks tegenkwam als ze aan het werk was. Ze had een plaats op de eerste rang voor de wreedhe-

den en de misdaden die vrouwen en kinderen overal ter wereld te verduren kregen. Ze voelde zich verplicht namens hen te spreken wanneer men haar daarvoor benaderde als ze thuis was. Haar bewoordingen waren altijd krachtig en welgekozen en haar toehoorders werden vaak tot tranen toe geroerd.

Ze liep de terminal uit en ademde diep de koude nachtlucht in. Reizigers stapten haastig bussen en taxi's in of begroetten vrolijk familieleden, terwijl Ginny hen bekeek met haar bijna marineblauwe ogen, de kleur van een meer.

Ernstig overwoog ze of ze een shuttlebus of een taxi naar de stad zou nemen. Ze was bekaf en haar lichaam deed pijn van de lange reis en van het slapen in de krappe zitplaatsen in de economyclass. Geld besteden aan haar eigen comfort was bepaald niet haar gewoonte, maar ze besloot zichzelf een keertje te verwennen. Ze hield een taxi aan, die naar de stoeprand zwenkte om haar in te laten stappen.

Ze opende het portier en tilde haar koffer-tje en rugzak op de achterbank, stapte ernaast en sloot de deur. De jonge Pakistaanse chauffeur vroeg haar waar ze heen wilde. Met een blik op zijn naam op de vergunning op de afscheiding tussen hen in gaf ze hem haar adres,

en een moment later reden ze weg, tussen het luchthavenverkeer door schietend op weg naar de snelweg. Het deed vreemd aan om weer in de beschaafde wereld te zijn na het troosteloze gebied waar ze de afgelopen vier maanden had doorgebracht. Maar zo voelde het altijd wanneer ze terugkeerde, en tegen de tijd dat ze er weer aan gewend was, vertrok ze weer. Ze vroeg altijd of ze haar snel een nieuwe opdracht konden geven en meestal deden ze dat ook. Ginny was een van hun meest waardevolle veldwerkers, zowel vanwege haar grote bereidwilligheid als vanwege haar deskundigheid na bijna drie jaar.

‘Uit welk deel van Pakistan kom je?’ vroeg ze toen ze zich tussen de stroom verkeer naar de stad hadden gevoegd en hij glimlachte naar haar in het achteruitkijkspiegeltje. Hij was jong en blij verrast dat ze zijn afkomst had geraden.

‘Hoe wist u dat ik uit Pakistan kom?’ vroeg hij en ze glimlachte terug.

‘Ik was er een jaar geleden.’ Ze gokte ook de regio waar hij vandaan kwam goed en hij keek verbijsterd. Slechts weinig Amerikanen wisten ook maar iets over zijn land. ‘Ik was drie maanden in Beloetsjistan.’

‘Wat deed u daar?’ Hij vond haar interes-